तस्मिन्नेवाहनि प्रातरग्नीनुत्सृज्य पुनरादधीतेति · अस्मिन्पक्षे विशेषं वक्ष्यति व्रीह्यपूपम° सद्यश्चेदिति (८) ।

पुनर्वस्वोः ॥५॥ पुनर्वसुनक्षत्रे पुनराधेयं भवति ।

वर्षासु मध्यन्दिने वा ॥६॥ वर्षासु ऋतौ · अथवा मध्यन्दिने मध्याह्न-काले · मध्यन्दिनस्य वर्षाभिः सह विकल्पो न समुच्चयः यदा मध्यन्दिनोऽथ वर्षा इति (२.२.३.१) मध्यन्दिनस्य वर्षाकालत्वसम्भवात् ।

कुशैराधानम् ॥७॥ न दारुभिः (४.१.१) नेध्मेन (४.१.१०) ।

व्रीह्यपूपमर्कपलाशयोः पक्वं गार्हपत्यस्थाने निदधात्येवमाहवनीयस्य यावच्च सद्यश्चेत् ॥८॥ चेद्यदि सद्योऽग्नय उत्सृष्टाः (४) तदायं विशेषः · व्रीहिमय-मपूपमर्कपत्रयोः कपालस्थानीययोर्लौकिकाग्निना वा आवसथ्याग्निना वा पक्वं शृतं गार्हपत्यस्थाने निदधाति एवं यावं यवमयमपूपमाहवनीयस्थाने · स्मार्ता-न्यश्च भूसंस्कारान् श्रौतमुल्लेखनं च कृत्वापूपस्थापनं कार्यम्[1] ततोऽन्वारब्धे ऽभ्युक्षणादि । रात्र्यन्तर्धानपक्षेऽपूपनिधाननिषेधात्सद्यश्चेदित्युक्तम् ।

आग्नेयः पञ्चकपाल उपांशु प्रागुत्तमादनुयाजात् ॥९॥[2] अत्र पूर्णाहु-त्यनन्तरतनूहविषां स्थाने इदमुच्यते · आग्नेयमेवेति (२.२.३.१४) एवकारकरणा-दन्येषां तनूहविषां निरासः ।

तद्वर्जं वा ॥१०॥[3] अथवा उत्तमानुयाजं वर्जयित्वान्यत्सर्वं कर्मोपांशु भवति उत्तमानुयाजमात्रस्यैवोच्चैष्ट्वविधानात् (२.२.३.१७) तस्मादयमेव पक्षः ।

अग्नीनिति वा प्रथमे प्रयाजेऽनुयाजे च ॥११॥[4] अग्नीन्यजेति वा प्रयो-ज्यम् वा समिधो यजेति देवान्यजेति वा ।

---

१) स चायमपूपः प्राक् सम्भारेभ्यः स्थाप्यते · सम्भारेषु ह्यग्निनिधानं विहितम् भूर्भुव इति सम्भारेष्विति (४.१.१) · न चापूपस्य सम्भारैः सह विकल्पो धर्ममात्रत्वात् · अतः परि-समूहनादीन्पक्षे पदार्थान्कृत्वा अपूपस्थापनम् · सद्यःपक्षे चापूपौ भवतः न रात्र्यन्तरपक्षे · अपूपं प्रकृत्याह पूर्वाभ्यामे °र्द्ध्म इति (२.२.३.१३) पुनस्तन्निराकरणायाह रात्रिभिर्व्यै-वान्तरितौ भवत इति (ibid). Karka. २) उत्तमानुयाजवर्जं स आग्नेय उपांशु भवति Ss. ३) उत्तमानुयाजवर्जं सर्वं कर्मोपांशु भवति Ss. तेनोपाञ्शु चरतीति (२.२.३.१६) · चरण-शब्दे च सर्वस्योपांशुताचार्येणोक्ता चरणशब्दे सर्वमिति (३.७.८) Karka. ४) एवं श्रूयते प्रयाजान्प्रकृत्य स आश्राव्याह समिधो यजेति अग्नीन्यजेति वेव ब्रूयात् (२.२.३.१८) तेन